

הרחמים מן הדין, והרג אותם
המלכים. זהו שכתוב (ישעיה מא)
פקש נדף קשתו ירדפם יעבור
שלום. וכלם נפלו בידיו.

אבר בא וראה את סוד הדבר.
חציף שנונים - אלו חצים ואבני
בליסטראות. שדנה את העולמות
באותם כלי הקרב שהמלך
הפקיד בידי הגבירה. ואותם
חצים של הקדוש ברוך הוא,
ודאי שנונים בכל, מצדו של היום
השני, צדו של יצחק, משום
שממנו יוצא דין לרשעים לדון
אותם.

ועל זה (תהלים מה) עמים תחתיף
יפלו בל"ב. ומי הדרגה שמפילה
אותם? הדרגה שנקראת ל"ב,
שהתמנה על מעשי העולם,
ודנה אותם על שהם אויבי
המלך.

בגדר זה (שיר א) אל תראני שאני
שחרחרת. מה הטעם? משום
שהתלבשתי בדין לדון את
העולם. ואומרת לבניה שקרבים
אליה בתוך הבית, אל תראני.
ודאי, אם השתדלתם בתורה
שנתתי לכם, לא תפחדו. ואם לא
תשתדלו, תגרמו לי שבני אמי
נחרו בי, לשמר את אמות העולם
בשבילכם שתתפזרו שם. ועל זה
העירו, אם נגזר הדין על ישראל,
הקדוש ברוך הוא מוריד אותו
על שאר האמות, כשחוזרים
ישראל בתשובה. ואם לא
חוזרים, יורדים בין שאר האמות,
ואוכלים אותם עצם וכושר.

דבר אחר (תהלים מה) בלב אויבי
המלך - זה אברהם, שהתמנה
מלך על העולם, וכל האמות
הספימו עליו להיות מלך עליהם,
בעמק שוה. וכל שונאיו, הלילה
הרג אותם.

דבר אחר חציף שנונים - שהם
עתידים לעשות דין. עמים תחתיף יפלו - אלו שבאו מצד שאר העמים, תחתיף יפלו, צד הנחש.

הדא הוא דכתיב, (ישעיה מא ב) פקש נדף קשתו
ירדפם יעבור שלום. ונפלו פלהו בידיה.

אבר תא חזי, רזא דמלה. חציף שנונים, אלין
חצים ואבני בליסטראות. דדנת עלמין,
באינון מאני קרבא, דמלפא דאפקיד בידי
דמטרוניתא. ואינון חצים דקודשא בריף הוא,
שנונים ודאי בכלא, מסטרא דיומא תנינא,
סטרא דיצחק, בגין דמניה נפק דינא לחייביא
למידן יתהון.

ועל דא עמים תחתיף יפלו בל"ב. ומאן הוא
דרגא דאפיל לון, דרגא דאקרי ל"ב,
דאתמנא על עובדין דעלמא, ודנת לון על
דאינון אויבי המלך.

דקביר דא אל תראוני שאני שחרחרת. מאי
טעמא, בגין דאתלבשנא בדינא למידן
עלמא. ואמרת לבנהא דקריבין לה גו ביתא,
אל תראוני. ודאי, אי אשתדלתון באורייתא
דיהבית לכון, לא תדחלון. ואי לא תשתדלתון,
תגרמון לי, דבני אמי נחרו בי, למיטר לאומין
דעלמא בגיניכון דתתבדרון תמן. ועל דא
איתערו, אי דינא איתגזר על ישראל, קודשא
בריף הוא נחית ליה על שאר אומין, פד הדרן
ישראל בתיובתא. ואי לא הדרן, נחתין בין
שאר אומין, ואכלין לון גרמא ובשרא.

דבר אחר, בלב אויבי המלך, דא אברהם,
דאתמנא מלפא על עלמא, וכל אומין
אסתפמו עלוי למיהוי מלפא עליהון, בעמק
שוה. וכל שונאוי ליליא קטילת לון.

דבר אחר חציף שנונים, דאינון זמינין
למיעבד דינא. עמים תחתיף יפלו, אלין
דאתו מסטרא דשאר עמין, תחתיף יפלו,
סטרא דנחש, פד ההוא שלהובא דסטרא
עתידים לעשות דין. עמים תחתיף יפלו - אלו שבאו מצד שאר העמים, תחתיף יפלו, צד הנחש.

כְּשֹׂאוֹתֶיהָ הַשְּׁלֵחַבַת שֶׁל צַד צְפוֹן
הַתְּעוֹרְרָה עָלָיו, הוּא נוֹפֵל בְּעֵמֶק
הַיָּם הַעֲלִיּוֹן, וְנִשְׁבֵּר כְּחוֹ.
וְכִשְׁפָּחוּ נִשְׁבֵּר, הַכַּחַת שֶׁל שְׂאֵר
הָעַמִּים נִשְׁבֵּר, מִשּׁוּם שֶׁהֵם אוֹיְבֵי
הַמֶּלֶךְ. מִי הַמֶּלֶךְ? זֶה יִשְׂרָאֵל,
הַמֶּלֶךְ בְּכֹל.

כְּסֵאֵךְ אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד (שם) -
עָלֶיךָ אָמַר כָּךְ, כִּאֲשֶׁר
שֶׁהַתְּעוֹרְרָה לְבַעֲלָהּ, וְאוֹמְרַת
אֲשֶׁתְּךָ רוֹצֶה לְהַתְּחַבֵּר עִמָּךְ.
שְׁהָרֵי אוֹתָם הִרְשָׁעִים שֶׁהַפְּרִידוֹ
אֶת זְוִיגָנוּ אָבְדוּ מִן הָעוֹלָם,
וְעִשִׂיתִי בָהֶם דִּין. וְכַעַת רוֹצֶה
שֶׁיִּתְחַבֵּר הָעוֹלָם הַאֲחֵרוֹן עִם
הַמְּקוֹם שֶׁנִּקְרָא וָעֶד, מִשּׁוּם
שֶׁשֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁבֶט מְלֻכּוֹתְךָ,
שְׂאוֹתוֹ הַדִּין שֶׁעָשָׂה כְּסֵאֵךְ
בְּרִשְׁעֵי הָעוֹלָם, הוּא דִין אָמַת,
שִׁיּוּצָא מִמְּקוֹם שֶׁנִּקְרָא יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים ל"ב) צְדִיק וְיִשְׂרָאֵל הוּא.
וְהַכֶּסֶף נִקְרָא יִשְׂרָאֵל, וְעַל זֶה שִׁיּוּצָא
מִמֶּנּוּ שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל זֶה נִקְרָא.

דְּבַר אַחַר שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל, דָּא מְלָכָא מְשִׁיחָא,
דְּאִיקְרִי שֶׁבֶט לְאוֹכְחָא חֵיִיבֵי עֲלָמָא.
הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית מ"ט י) לֹא יָסוּר שֶׁבֶט
מִיַּהוּדָה וְכְּתִיב (בְּמִדְבָר כ"ד י"ז) וְקָם שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל.
מִיִּשְׂרָאֵל (יִשְׁעִיָּה י"א ד), וְהוֹכִיחַ בְּמִיִּשְׂרָאֵל לְעַנּוּי אֶרֶץ.
שֶׁבֶט מְלֻכּוֹתְךָ, עַל דָּא כְּתִיב, וְקָם שֶׁבֶט
מִיִּשְׂרָאֵל לְאַתְעָרָא בְּעֲלָמָא. מֵאֵי טַעְמָא, דְּהָא
אֲפִיקַת לָךְ בְּרָא טְבָא חֲפִימָא לְעֲלָמָא. וְהָאֵי
שֶׁבֶט מְשַׁבַּח מְטְרוֹנִיתָא לְמִלְכָא לְאַרְמָא
רִישָׁא דִּישְׂרָאֵל עַל כּוֹלָא. לֹא יָסוּר שֶׁבֶט, בְּגִין
דְּכְּתִיב (תְּהִלִּים פ"ט ל"ז) כֶּסֶף פֶּשֶׁם נִגְדִי.

אֶהְבֶּתְּ צִדְקָא, בְּגִין דְּהָא צִדְקָא, אֶהְבֶּתְּ דִּינְךָ,
הִיא אֶהְבֶּתְּ זוּטָא. דְּבִאֲתַחְבְּרוּתָהּ
לְעִילָא אִיתְעַבְדָּא רְבֻרְבָא. וְאוֹף אִיהוּ נְמִי
בְּאֲתַחְבְּרוּתֶיהָ עֲמָה, אִיהוּ גְדוֹל. הָדָא הוּא
דְּכְּתִיב, (שִׁם מ"ח ב) גְּדוֹל ה' וּמְהַלֵּל מְאֹד
בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ. וְעַל (דָּף ט"ז ע"ב) דָּא מְשַׁכָּא

דְּצְפוֹן אִיתְעַר עָלֶיהָ, אִיהוּ נָפִיל בְּעֵמֶק יַמָּא
עִילָאָה, וְאַתְבַּר חִילֶיהָ. וְכַד חִילֶיהָ אֲתַבַּר,
חִילָא דְשְׂאֵר עַמִּין אֲתַבַּר, בְּגִין דְּאִינוֹן אוֹיְבֵי
הַמֶּלֶךְ. מֵאֵי מֶלֶךְ, דָּא יִשְׂרָאֵל, מְלָכָא בְּכוֹלָא.
כְּסֵאֵךְ אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד, עָלָה קָאֵמַר הַכִּי,
כִּאֲתַתָּא דְּאִיתְעָרָא לְבַעֲלָהּ, וְאַמְרַת
אִינְתַתְךָ בְּעִיָּא לְאַתְחַבְּרָא בְּךָ, דְּהָא אִינוֹן
חֵיִיבִין דְּאַפְרִידוּ זְוִיגָא דִּילָן, אֲתַאֲבִידוּ
מִעֲלָמָא, וְעַבִּידַת בְּהוּ דִּינָא. וְהַשְׁתָּא בְּעִינָא,
דִּיתְחַבֵּר עוֹלָם בְּתַרְאָה, בְּאַתְרָא דְּאִיקְרִי וָעֶד.
בְּגִין דְּשֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁבֶט מְלֻכּוֹתְךָ, דְּהוּא
דִּינָא דְּעַבְדַּת כְּסֵאֵךְ בְּחֵיִיבֵי עֲלָמָא, דִּינָא
דְּקָשׁוּט הוּא, דְּנִפְיָא מְאַתְרָא דְּאַקְרִי יִשְׂרָאֵל. כְּמָה
דְּאַתְּ אָמַר, (דְּבָרִים ל"ב ד) צְדִיק וְיִשְׂרָאֵל הוּא. וְכוּרְסִיָּא
אַקְרִי יִשְׂרָאֵל, וְעַל דָּא דְּנִפְיָא מִיַּגִּיָּה שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל
אַיְקְרִי.

דְּבַר אַחַר שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל, דָּא מְלָכָא מְשִׁיחָא,
דְּאִיקְרִי שֶׁבֶט לְאוֹכְחָא חֵיִיבֵי עֲלָמָא.
הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית מ"ט י) לֹא יָסוּר שֶׁבֶט
מִיַּהוּדָה וְכְּתִיב (בְּמִדְבָר כ"ד י"ז) וְקָם שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל.
מִיִּשְׂרָאֵל (יִשְׁעִיָּה י"א ד), וְהוֹכִיחַ בְּמִיִּשְׂרָאֵל לְעַנּוּי אֶרֶץ.
שֶׁבֶט מְלֻכּוֹתְךָ, עַל דָּא כְּתִיב, וְקָם שֶׁבֶט
מִיִּשְׂרָאֵל לְאַתְעָרָא בְּעֲלָמָא. מֵאֵי טַעְמָא, דְּהָא
אֲפִיקַת לָךְ בְּרָא טְבָא חֲפִימָא לְעֲלָמָא. וְהָאֵי
שֶׁבֶט מְשַׁבַּח מְטְרוֹנִיתָא לְמִלְכָא לְאַרְמָא
רִישָׁא דִּישְׂרָאֵל עַל כּוֹלָא. לֹא יָסוּר שֶׁבֶט, בְּגִין
דְּכְּתִיב (תְּהִלִּים פ"ט ל"ז) כֶּסֶף פֶּשֶׁם נִגְדִי.

אֶהְבֶּתְּ צִדְקָא, בְּגִין דְּהָא צִדְקָא, אֶהְבֶּתְּ דִּינְךָ,
הִיא אֶהְבֶּתְּ זוּטָא. דְּבִאֲתַחְבְּרוּתָהּ
לְעִילָא אִיתְעַבְדָּא רְבֻרְבָא. וְאוֹף אִיהוּ נְמִי
בְּאֲתַחְבְּרוּתֶיהָ עֲמָה, אִיהוּ גְדוֹל. הָדָא הוּא
דְּכְּתִיב, (שִׁם מ"ח ב) גְּדוֹל ה' וּמְהַלֵּל מְאֹד
בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ. וְעַל (דָּף ט"ז ע"ב) דָּא מְשַׁכָּא

מאד בעיר אלהינו. ועל זה מושכת אותו הגבירה בדברי האהבה הללו.

בנגד זה - (שיר א) הגידה לי שאהבה נפשי. אמה שכל אהבת נפשי בך. אם לא תתחבר עמי, איך תרעה את העולם? איך תזון את נפשך מהעמק העליון, אותך ואת האחרים? שהרי אין שורות הפרכות שלמעלה אלא במקום של זכר ונקבה.

שקמה אהיה פעטה (שם). איך אהיה בבושה, פשתובעים ממני מזון בני האבות, שהם עדרי חבריך, עדר ה' ממש. בגין כך אהבת צדק - זה הפסא שלך. ותשנא רשע - זה צד השפחה, שכל דבריה בחוכה, ועומדת לחיב על העולם.

דבר אחר, אף על גב שהכל אחד - אהבת צדק, אלו ישראל שאחוזים בצדק הנה, והיא חלקם, שפתיב (מלאכי א) אהבתי אתכם וכו', ואהב את יעקב. לרבות הדרגה של צדק, שאוחז בה בשעה שנקרא יעקב. ותשנא רשע - זה עשו, שכל מעשיו בחוכה, וצדו של רשע, נחש עקלתון. והו שפתיב (שם) ואת עשו שנאתי.

על פן משחך אלהים אלהיך שמן ששון (תהלים מה) - זה השמן הטוב ששופע על ראשך מהצד העליון, שנקרא בך. מה זה על כן? משום שאהבת צדק.

זהו שפתיב (שם קלא) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. שבת אחים - התחברות של אח בצדק. גם - לרבות את ישראל. משום כך אמרה לו: איכה תרעה - לעצמך, איכה תרביץ - אותם העדרים הקדושים של יעקב. מחברך - אלו האבות העליונים, שהתחברו עמך בראשונה.

ליה מטרוניתא, במלין אלין דרחימו. לקבר דא, הגידה לי שאהבה נפשי. אנת, דכל רחימו דנפשאי בך, אי לא תתחבר בי, איכה תרעה עלמא, איך תזון נפשך מעומקא עילאה, לך, ולאחריני, דהא ברכאן דלעילא לא שריין, אלא באתרא דדכר ונוקבא.

שקמה אהיה פעטיה. איכדין אהא בכסופא, בד תבעין מיני מזונא בני אבהן, דאינון עדרי חבריך, עדר ה' ממש. בגין כך אהבת צדק, דא פורסייא דילך. ותשנא רשע, דא סטרא דשפחה, דכל מילהא בחיובא, וקיימא לחיובא על עלמא.

דבר אחר, אף על גב דכלא חד, אהבת צדק, אלין ישראל דאחידן בהאי צדק, ואיהי חולקהון, דכתיב (מלאכי א ב) אהבתי אתכם וכו', ואהב את יעקב. לאסגאה דרגא דצדק, דאחיד בה בשעתא דאיקרי יעקב. ותשנא רשע, דא עשו, דכל עובדוי בחיובא, וסטרא דיליה סטרא דרשע, חויא עקימא. הדא הוא דכתיב, (שם א) ואת עשו שנאתי.

על פן משחך אלהים אלהיך שמן ששון, דא משחא טבא, דנגיד על רישך מסטרא עילאה, דאקרי הכי. מאי על כן. בגין דאהבת צדק.

הדא הוא דכתיב, (תהלים קלא א) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. שבת אחים, אתחברותא דאח בצדק. גם, לאסגאה לישראל. בגין כך אמרת ליה, איכה תרעה לגרמך. איכה תרביץ, אינון עדרין קדישיין דיעקב. מחברך, אלין אבהן עילאין, דאתחברו בך בקדמיתא.